

เวชบัณฑิตศิริราช

เพื่อสืบสานเอกลักษณ์ไทยของสารศิริราช
มุ่งสู่มาตรฐานวารสารวิชาการแพทย์ของไทย

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2558

<http://www.simedbull.com>

บทบรรณาธิการ

นิพนธ์ต้นฉบับ

- ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล 1
ต่อคุณลักษณะบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่
ปรึกษาโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล
ประนอม พรหมแดง, และคณะ
- การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาแพทย์ 10
ชั้นปรีคลินิกต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
ของคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
นุชจริย์ หงษ์เหลี่ยม, และคณะ
- ความรู้ ทักษะการตรวจประเมินเท้าเบาหวาน 19
และการนำความรู้ไปใช้ของพยาบาลศิริราช
ภายหลังการฝึกอบรมภายในเพื่อเพิ่มพูนทักษะ
การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน
อังฉรา สุวรรณนาคินทร์, และคณะ

- พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของ 27
นักศึกษาแพทย์ ระดับปรีคลินิก ของคณะ
แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
พรรณิการ์ พุ่มจันทร์, และคณะ

รายงานผู้ป่วย

- การกำหนดตำแหน่งของเนื้องอก osteoid 36
osteoma ในกระดูกสันหลังส่วนบั้นเอวด้วยการ
ถ่ายภาพกระดูกด้วย volumetric SPECT/CT
ภาวนา ภูสุวรรณ

บทความทั่วไป

- การจัดการเรียนการสอนแพทยศาสตร์ 39
ด้วยสถานการณ์จำลอง (Simulation Based
Medical Education)
ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์
- การสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์ 47
เชิดศักดิ์ ไอรมนิรัตน์

คำชี้แจงการส่งบทความเพื่อลงตีพิมพ์ใน
“เวชบัณฑิตศิริราช”

โครงการตำรา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ฉลองเปิดเว็บไซต์ใหม่

เพียงสั่งซื้อหนังสือผ่านเว็บไซต์

<http://www.si.mahidol.ac.th/sirirajbooks>

รับฟรี!! กระเป๋าเอกสาร

มูลค่า 390 บาท

ตั้งแต่วันที่ 1-31 กรกฎาคม 2558

(หรือจนกว่าสินค้าจะหมด)

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ : งานวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล 0 2419 2886-9

เวชบันทึกศิริราช

เพื่อสืบทอดเอกลักษณ์ไทยของสารศิริราช
มุ่งสู่มาตรฐานวารสารวิชาการแพทย์ของไทย

จัดพิมพ์โดยอนุมติของคณะกรรมการคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ศ.พญ.มณี รัตนไชยานนท์
ศ.นพ.สมบูรณ์ คุณาธิคม
รศ.นพ.เชิดชัย นพมณีจำรัสเลิศ
รศ.พญ.กุลภา ศรีสวัสดิ์
รศ.ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรณณรัตน์

บรรณาธิการบริหาร
บรรณาธิการ
รองบรรณาธิการ
รองบรรณาธิการ
รองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหิดล
รศ.พญ.นิศารัตน์ โอภาสเกียรติกุล
ทพญ.วันดี พลาณภาพ
นางอรุณี ลีศิริชัยกุล
นส.จันทนา นามเทพ

อ.ดร.นพพล เผ่าสวัสดิ์
ภญ.วิมล อนันต์สกุลวัฒน์
นางจิรพรรณ เลิศวงศ์สกุล
คุณปทุมมาศ เชี่ยวเชิงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
นพ.กำจัด รามกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ภญ.ร.ต.อ.หญิง ดร.สุชาดา สุขหรั่ง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ศ.พญ.อุ๋นใจ กอนันต์กุล

โรงพยาบาลเทพธารินทร์
รศ.ภญ.ธิดา นิงสานนท์

สำนักงาน อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ชั้น 2 ห้อง 207 คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
โทรศัพท์ 0-2419-2884

E-mail sijournal@mahidol.ac.th

“บทความต่าง ๆ ที่ปรากฏในเวชบันทึกศิริราชเป็นผลงานจากความคิดหรืองานวิจัยของผู้เขียนและ/หรือคณะผู้เขียน
ถือเป็นความรับผิดชอบและลิขสิทธิ์ของผู้เขียนและ/หรือคณะผู้เขียนตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537”

เวชบันทึกศิริราชฉบับนี้ ตีพิมพ์ออกมาในช่วงที่ต้องบันทึกว่าเกิดการระบาดของโรคเมอร์ส และคร่าชีวิตผู้คนไปจำนวนมาก ประเทศไทยเองก็เป็น 1 ใน 20 ประเทศที่พบผู้ป่วยโรคเมอร์ส โดยเป็นผู้ป่วยชาวโอมานที่เข้ามาเพื่อรักษาโรคหัวใจ โชคดีที่แพทย์ผู้ดูแลสงสัยและตรวจจนพบเชื้อเมอร์ส ทำให้แยกผู้ป่วยได้เร็ว ไม่มีการระบาดต่อมองภาพเปรียบเทียบกับที่ประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งก็มีผู้ป่วยติดเชื้อมอร์สเข้าไปรักษาโรคอื่นในโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง แต่ไม่มีการเฉลียวใจจนโรคกระจายไปสู่แพทย์ พยาบาล และบุคลากรอื่น จนมีผู้ติดเชื้อร่วม 200 คน และเสียชีวิตไป 30 กว่าคน ต้องให้เครดิตกับแพทย์ผู้ส่งตรวจเชื้อ มิเช่นนั้นคงเกิดเหตุการณ์ทำนองเดียวกับที่เกาหลีใต้ไปแล้ว โรคเมอร์ส (MERS-CoV) ย่อมาจาก Middle East Respiratory Syndrome – Corona Virus) ตรวจพบครั้งแรกที่ประเทศซาอุดีอาระเบียเมื่อปี พ.ศ.2555 เชื้อไวรัสนี้พบในสัตว์จำพวกค้างคาวและอูฐ ต่อมาพัฒนาสายพันธุ์จนกระจายสู่คน มีระยะฟักตัว 14 วัน ยังไม่มีวิธีรักษา ที่ผ่านมาจากโรคซาร์สมาสู่อีโบลา แล้วก็โรคเมอร์ส ในอนาคตคงมีโรคใหม่ ๆ จากไวรัสชนิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นอีก

สำหรับเวชบันทึกศิริราชฉบับนี้ ได้รวบรวมบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักศึกษาแพทย์และพยาบาล โดยเฉพาะด้านทัศนคติ และพฤติกรรมที่ไม่ค่อยมีการตีพิมพ์ในวารสารอื่น ๆ ทำให้ท่านผู้อ่านได้มองเห็นภาพและรายละเอียดที่น่าสนใจ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนแพทยศาสตร์ และการสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์ นอกจากนี้มีรายงานผู้ป่วย osteoid osteoma ในกระดูกสันหลังที่น่าสนใจในแง่การวินิจฉัย

ขอขอบคุณท่านผู้พิมพ์และผู้อ่านทุกท่านที่ได้ติดตามเวชบันทึกศิริราชมาตลอด หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อแนะนำใด ๆ สามารถส่งมาที่กองบรรณาธิการได้ตลอดเวลา

ศ.นพ.สมบูรณ์ คุณาธิคม
บรรณาธิการเวชบันทึกศิริราช

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล ต่อคุณลักษณะบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ ที่ปรึกษาโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะ แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย มหิดล

ประนอม พรหมแดง, พย.ม., สมฤทัย เพชรประยูร, พย.ม., วราภรณ์ สร้อยเงิน, พย.บ.

อาจารย์โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร 10700.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล ต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

วิธีการ: การวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 130 คน ได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยการสุ่มแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 5 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

ผลการศึกษา: ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 91.5 มีอายุอยู่ในช่วง 19-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.1 มีระดับเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 มากที่สุดร้อยละ 53.12 มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเรียกพบร้อยละ 41.1 จะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบางครั้งที่มีปัญหาร้อยละ 20.5 ตามลำดับ จำนวนครั้งที่นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษา มากที่สุดคือ 10 ครั้งใน 1 ปีคิดเป็นร้อยละ 40.4 ความพึงพอใจคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.69$ S.D.=0.31) ความพึงพอใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$ S.D.=0.48) ปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.02$ S.D. = 0.76) ส่วนรายด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.42$ S.D. = 0.96) คือ เวลาว่างของอาจารย์และนักศึกษาไม่ตรงกัน และอาจารย์มีนักศึกษาในความดูแลจำนวนมาก ความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ นักศึกษาต้องการให้อาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษาจะทำให้นักศึกษากล้ามาปรึกษาปัญหา ควรอธิบายหรือให้คำปรึกษาโดยตรงไปตรงมาไม่ข้ามประเด็น ฟังและเข้าใจปัญหาของนักศึกษา

อยากปรึกษากับอาจารย์เป็นการส่วนตัวมากกว่าพบเป็นรายกลุ่ม อาจารย์ที่ปรึกษาควรปกปิดความลับของนักศึกษา ไม่พูดหรือบอกกับนักศึกษาคนอื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง

สรุป: โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ควรมีการจัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับอาจารย์ใหม่ ๆ ซึ่งต้องเข้ามาทำหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งมีการประชุมชี้แจงให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทราบถึงความ ต้องการของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจะได้รับทราบซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการที่ปรึกษาให้ดีขึ้นและตรงกับความต้องการของนักศึกษา และควรมีการพัฒนาช่องทางการสื่อสารในการนัดหมายระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น สื่อสังคมออนไลน์ (line, Facebook) หรือตารางช่องทางการนัดหมายกับอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนล่วงหน้า

คำสำคัญ: ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา, คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา, ผู้ช่วยพยาบาล

Abstract: **The Opinions of Student Nurse Assistants on Characteristics and Roles of Advisors in Nursing Assistant School, Faculty of Medicine, Siriraj Hospital Mahidol university**
Pranom Promdang, M.N.S., Somruethai Petchprayorn, M.N.S., Waraporn Soingoen, B.N.S.

Nursing Assistant Instructors, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University, Bangkok 10700, Thailand.
Siriraj Medical Bulletin 2015;8(1):1-9

Objective: To study the opinions of student nurse assistants on advisory system in nursing assistant school, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University.

Methods: The researchers studied a sample consisted of 130 student nurse assistants academic year 2013. The subjects were recruited by simple random sampling. The instruments consisted of demographic questionnaire, opinions on characteristics of advisors questionnaire (reliability was 0.75), opinions on the roles of advisors questionnaire (reliability was 0.92), and requirements and expectations of students on the roles of advisors questionnaire; open-ended questions.

Results: The results showed that student nurse assistants are mostly female 91.5% belongs to 19-21 years of age (68.1%). Most (53.12%) have a cumulative grade point average (GPA) 3.01-3.50. Students had met with an advisors when called (41.1%) and sometimes when they had a problem (20.5%), respectively. Most (40.4%) 10 times in 1 year that is, number of students had met with an advisors. Characteristics of advisors were at the high level ($\bar{X} = 4.69$ S.D. = 0.31). Opinions on the roles of advisors were at the high level ($\bar{X} = 4.46$ S.D. = 0.48). The services of an advisors mean scores were at a low level ($X = 2.02$ S.D. = 0.76). The average scores were at the medium level ($\bar{X} = 2.42$ S.D. = 0.96) are the available time of advisors and students do not match up and advisors have a lot of students in their care. The requirements and expectations of students on the roles of advisors is; the students want the teachers are friendly to students that will dare to discuss the issue, should explain or counsel frankly and directly, listen and understand the problems of students, personally consulted with teachers more than a group, and advisors should conceal the students not tell other students, both in the presence and absence.

Conclusion: Nursing assistant school should have the Advisor's Manual to guideline for new teacher who will be an advisor. Include the briefing meeting for advisors to know the requirements of students, advisors will be informed which lead to the development advisory system and direct to requirements of students. And should be developed communication channel between students and advisors such as social media (Line, Facebook) or schedule an appointment with an advisor.

Keywords: Advisory system, characteristics of advisor, nursing assistants

บทนำ

ในยุคแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอนคนให้ ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ใน สถานศึกษาที่ต้องให้ความรู้กับนักศึกษาได้เรียนรู้ให้เต็ม

ศักยภาพการสอน ขณะเดียวกันอาจารย์ต้องมีบทบาท ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ลูกศิษย์เป็นคนดีของ สังคมและสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา และพัฒนา ตนเองให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ในขณะที่โรงเรียนผู้ช่วย พยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีพันธกิจ

หลักในการผลิตผู้ช่วยพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถ ในการช่วยงานพยาบาล รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมและ เจตคติที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่แต่นักศึกษามีระยะเวลา ในการศึกษา 1 ปี นับว่ามีเวลาในการศึกษาในหลักสูตร ระยะสั้น นักศึกษาต้องเรียนค่อนข้างหนัก นักศึกษาต้อง ปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในเรื่องการเรียนที่แตกต่าง จากการเรียนในระดับมัธยม นักศึกษาต้องใช้ความคิด การแสดงออกและดูแลตนเองในลักษณะที่มีความเป็น ผู้ใหญ่ ต้องรับผิดชอบตนเองมากกว่าในระดับมัธยมศึกษา นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย มักมีปัญหการ ปรับตัวกับเพื่อน ปัญหาการเรียน ปัญหาการเงิน และความกลัวความวิตกกังวลต่าง ๆ¹ เพราะนักศึกษา ส่วนใหญ่ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล มีภูมิลำเนาอยู่ ต่างจังหวัดซึ่งต้องมาใช้ชีวิตในเมืองหลวง รวมทั้งมีอายุ ระหว่าง 18-22 ปี นับได้ว่าเป็นช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นผู้ที่มี อารมณ์แปรปรวนง่าย อ่อนไหว การตัดสินใจเร็ว และ ยังต้องการคำแนะนำ ความเอาใจใส่ดูแล รวมทั้งความ เข้าใจจากอาจารย์ ช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาเหล่านี้ได้ พัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ประกอบกับการได้รับอิสร เสรีภาพมากขึ้น สิ่งเหล่านี้อาจทำให้นักศึกษาเกิดปัญหา การปรับตัวในการเรียนและการดำเนินชีวิต ความเครียด จนมีผลกระทบทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการศึกษา เล่าเรียน ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากขึ้น จากการ ศึกษาของ สิริอร ช้อยุ่น และคณะ² ของนักศึกษาและ อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครธวัชบุรี ต่อระบบ อาจารย์ที่ปรึกษา และจากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามี ความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาจริง ในด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปรับตัว และเรื่องส่วนตัว ในระดับปานกลาง ด้านวินัย อยู่ ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาและการเตรียมความ พร้อมนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ด้านบริการ อยู่ ในระดับปานกลาง และจากผลการศึกษายังพบว่าปัญหา ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราช ชนนีนครธวัชบุรีที่ได้จากข้อเสนอแนะ คือ เวลาของอาจารย์ ที่ปรึกษากับนักศึกษาวางไม่ตรงกัน อาจารย์ติดภารกิจ มีข้อจำกัดเรื่องของเวลาที่จะพบนักศึกษา และนอกจากนี้ ยังมีการศึกษาของ บุญมา เลหาพะพันธุ์ และคณะ³ เรื่อง

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลต่อบทบาทและ หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ซึ่ง พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของ อาจารย์ที่ปรึกษาระดับมากที่สุด เรื่อง การแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย มีความสนใจที่จะให้ความรู้แก่นักศึกษา และมีความเต็มใจพยายามช่วยเหลือนักศึกษาอย่างจริงจัง คิด เป็นร้อยละ 71.65, 64.95, และ 63.92 ตามลำดับ ส่วน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของอาจารย์ ที่ปรึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ใน เรื่องแนะนำปรับปรุงบุคลิกภาพของนักศึกษาเกี่ยวกับการ แต่งกาย กิริยามารยาท ติดตามนักศึกษาที่ทำผิดกฎ ระเบียบของโรงเรียนมาเขียนรายงานให้เซ็นรับทราบโทษ ที่จะต้องได้รับ และแนะนำเกี่ยวกับกฎระเบียบต่างๆของ โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 57.73, 56.70, และ 53.10 ตามลำดับ นอกจากนี้ศึกษาร้อยละ 36.60 และ 31.44 มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการของอาจารย์ระดับ ปานกลาง ในเรื่องอาจารย์ขาดความรู้เกี่ยวกับความเป็น อยู่ของนักศึกษา และจำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์มีมากเกินไป ด้านความต้องการของ นักเรียนร้อยละ 74.74 ต้องการพบอาจารย์ได้ตลอดเวลา ที่มีปัญหา นักศึกษาร้อยละ 58.76 ต้องการให้อาจารย์ มีเวลาว่างให้กับนักศึกษามากขึ้น และจากการศึกษาดังกล่าว โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลได้เล็งเห็นความสำคัญ ของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนผู้ช่วย พยาบาลจึงได้ดำเนินการในการปรับปรุงพัฒนาการให้ บริการของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา หนึ่ง โดยมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยให้คำปรึกษาและ ช่วยเหลือนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน แต่อาจารย์ต้องรับผิดชอบงานด้านการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติใน ห้องฝึกทักษะ รวมทั้งควบคุมนักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติงานบน หอผู้ป่วย อาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังของนักศึกษา ทางโรงเรียนผู้ช่วย พยาบาลได้มีการกำหนดให้มีชั่วโมงในการพบอาจารย์ที่ ปรึกษาทุกสัปดาห์ เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาได้มีเวลา ว่างที่ตรงกันและสามารถนัดหมายกันล่วงหน้าได้ และให้อาจารย์ที่ปรึกษามพบนักศึกษารายบุคคลและรายกลุ่ม อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างสัมพันธภาพ

และความไว้วางใจระหว่างอาจารย์และนักศึกษา โดยคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ต้องการติดตามผลการดำเนินงานในการปรับปรุงที่ผ่านมา เพื่อเป็นแนวทางในจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลให้มีประสิทธิภาพกับนักศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21st ต่อไป

วัตถุประสงค์และวิธีการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลเกี่ยวกับคุณลักษณะ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลเกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการในระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ศึกษาความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลรุ่น 63 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ คือ นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ปีการศึกษา 2556 จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ทำโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) การคำนวณกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane⁴ ประชากรเป็นนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลที่ศึกษาในปีการศึกษา 2556 จำนวน 167 คน จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน ผู้วิจัยเพื่อการสุ่มหาในการตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 10 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ จำนวน 130 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาลงหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่จบการศึกษาปีการศึกษา 2556 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์และความเสี่ยงของการวิจัย สิทธิการปฏิเสธเข้าร่วมวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ และลงชื่อในหนังสือเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงจะเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจ สอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยนำ แบบ สอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 19 ข้อ คำถามใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.75 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 20 ข้อ คำถามใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.92 และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษา มีจำนวน 11 ข้อ คำถามใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 ซึ่งการแปลผลแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- 3.68 - 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 2.34 - 3.67 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง
- 1.00 - 2.33 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

แบบสอบถามความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended) ในด้านวิธีการให้คำปรึกษา ระยะเวลาและการนัดหมายในการมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา สถานที่ในการพบอาจารย์ที่ปรึกษา และเรื่องอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการความคาดหวังของนักศึกษาต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูล

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.5 มีอายุอยู่ในช่วง 19-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.1 มีระดับเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 มากที่สุดร้อยละ 53.12 ส่วนใหญ่จะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเรียกพบร้อยละ

ตารางที่ 1. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา (N=130)

คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. อธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.42	0.57	มาก
2. มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา	4.75	0.46	มาก
3. มาตรงตามเวลาที่นัดหมาย	4.51	0.61	มาก
4. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.88	0.37	มาก
5. ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	4.77	0.46	มาก
6. มีความรู้กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์	4.65	0.51	มาก
7. สละเวลาพบกับนักศึกษา	4.62	0.53	มาก
8. มีความจริงใจและเต็มใจช่วยเหลือนักศึกษา	4.75	0.47	มาก
9. มีความละเอียด รอบคอบและช่างสังเกต	4.70	0.49	มาก
10. เอาใจใส่ในความประพฤติของนักศึกษา	4.73	0.51	มาก
11. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.85	0.38	มาก
12. ใส่ใจนักศึกษาเท่าเทียมกัน	4.55	0.70	มาก
13. มีความเมตตากรุณา	4.80	0.42	มาก
14. มีความสามารถในการแก้ปัญหา	4.68	0.47	มาก
15. อารมณ์มั่นคง หนักแน่น	4.60	0.62	มาก
16. เคารพในความเป็นบุคคล	4.68	0.61	มาก
17. รักษาความลับของนักศึกษา	4.71	0.60	มาก
18. มีหลักจิตวิทยาในการให้คำปรึกษา	4.72	0.52	มาก
19. มีจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษา	4.85	0.40	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.69	0.31	มาก

ตารางที่ 2. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา (N=130)

การปฏิบัติตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ชี้แจง แนะนำ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล	4.48	0.62	มาก
2. แนะนำเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล	4.60	0.67	มาก
3. สอบถามในเรื่องการเรียนของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	4.53	0.64	มาก
4. การแนะนำการเรียน ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	4.46	0.69	มาก
5. ให้คำแนะนำระเบียบและวิธีการวัดประเมินผลการเรียน	4.50	0.66	มาก
6. ให้คำแนะนำเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อมีปัญหาการเรียน	4.56	0.67	มาก
7. การติดตามผลการเรียนของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ	4.64	0.64	มาก
8. แนะนำการปฏิบัติตนระหว่างการศึกษา	4.54	0.61	มาก
9. ให้คำแนะนำเรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.38	0.70	มาก
10. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันทั้งภายในและภายนอกคณะแพทยศาสตร์ฯ	4.41	0.68	มาก
11. แนะนำการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน การคบเพื่อน	4.51	0.65	มาก
12. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวในด้านสุขภาพ	4.44	0.69	มาก
13. มีความประพฤติเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา	4.67	0.56	มาก
14. ปลุกฝังให้มีเจตคติที่ดีและมีความภาคภูมิใจในอาชีพของตน	4.71	0.55	มาก
15. แนะนำให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลและคณะแพทยศาสตร์ฯ	4.33	0.69	มาก
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำ	4.50	0.67	มาก
17. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์ฯ เช่น ห้องสมุด สถานที่ออกกำลังกาย หน่วยบริการทางสุขภาพ	4.24	0.79	มาก
18. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับบริการที่รวดเร็ว เช่น ห้องสมุด หน่วยบริการทางสุขภาพ	4.24	0.76	มาก
19. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอทุนการศึกษา	4.31	0.87	มาก
20. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเมื่อมีปัญหาทางการเงิน	4.29	0.76	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.46	0.48	มาก

41.1 และจะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาร้อยละ 20.5 จำนวนครั้งที่นักศึกษาจะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา มากที่สุดคือ 10 ครั้งใน 1 ปีคิดเป็นร้อยละ 40.4

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งรายด้านและภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.69 S.D.= 0.31) ความพึงพอใจที่มีค่ามากใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ($\bar{X}$ = 4.88 S.D.= 0.37) อาจารย์ที่ปรึกษามีจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X}$ = 4.85 S.D.=

0.38) และ อาจารย์ที่ปรึกษามีความซื่อสัตย์ ($\bar{X}$ = 4.85 S.D.= 0.38) ส่วนความพึงพอใจในระดับมากที่สุดที่มีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.42 S.D.= 0.57) คือ การอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย ดังแสดงในตารางที่ 1

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งรายด้านและภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.46 S.D.= 0.48) ส่วนรายด้านที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ การปลุกฝังให้มีเจตคติที่

ตารางที่ 3. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษา (N=130)

ปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. อาจารย์มีเวลาพบนักศึกษาบ่อย	2.32	1.04	น้อย
2. สถานที่ในการพบนักศึกษาไม่เหมาะสม	2.03	1.00	น้อย
3. เวลาร่างของอาจารย์และนักศึกษาไม่ตรงกัน	2.42	0.96	ปานกลาง
4. อาจารย์ขาดประสบการณ์และความรู้ในการให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา	1.53	0.86	น้อย
5. นักศึกษาไม่เข้าใจบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	1.77	0.99	น้อย
6. อาจารย์มีนักศึกษาในความดูแลจำนวนมาก	2.53	1.26	ปานกลาง
7. นักศึกษาไม่มั่นใจในอาจารย์ที่ปรึกษาว่าจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาได้	1.59	0.95	น้อย
8. นักศึกษากลัวอาจารย์จะตำหนิหรือว่ากล่าว	2.22	1.11	น้อย
9. นักศึกษาจะมาพบอาจารย์ในช่วงท้าย ๆ ของปัญหา	2.04	1.11	น้อย
10. อาจารย์ตีความปัญหาของนักศึกษาไม่ตรงประเด็น ทำให้อาจารย์ไม่เข้าใจปัญหาของนักศึกษา	1.75	0.94	น้อย
11. นักศึกษาไม่กล้ามาพบอาจารย์เพราะเกรงว่าความลับของตนจะถูกเปิดเผย	2.08	1.23	น้อย
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	2.02	0.76	น้อย

ดีและมีความภาคภูมิใจในอาชีพของตน ($\bar{X} = 4.71$ S.D. = 0.55) รายด้านที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$ S.D. = 0.79) ได้แก่ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์ฯ เช่น ห้องสมุด สถานที่ออกกำลังกาย หน่วยบริการทางสุขภาพ และการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับบริการที่รวดเร็ว เช่น ห้องสมุด หน่วยบริการทางสุขภาพ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งรายด้านและภาพรวมในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02$ S.D. = 0.76) ส่วนรายด้านที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการให้บริการน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.53$ S.D. = 0.86) คือ อาจารย์ขาดประสบการณ์และความรู้ในการให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาและ นักศึกษาไม่มั่นใจในอาจารย์ที่ปรึกษาว่าจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาได้ ส่วนรายด้าน

ที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าปัญหาการให้บริการของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.42$ S.D. = 0.96) คือ เวลาร่างของอาจารย์และนักศึกษาไม่ตรงกันและอาจารย์มีนักศึกษาในความดูแลจำนวนมาก ดังแสดงในตารางที่ 3

5. ความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.1 วิธีการให้คำปรึกษา

- อาจารย์มีความเป็นกันเอง จะทำให้นักศึกษากล้ามาปรึกษาปัญหา 16 คน

- ให้คำปรึกษาอย่างตรงไปตรงมาไม่ข้ามประเด็น 15 คน ฟังและทำความเข้าใจปัญหาของนักศึกษา

- อยากรู้กับอาจารย์เป็นการส่วนตัวมากกว่าพบเป็นกลุ่ม 12 คน

5.2 ระยะเวลาและการนัดหมายในการมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา

- จัดให้พบทุกสัปดาห์หลังเลิกเรียนครั้งละไม่เกิน 1/2 - 1 ชั่วโมง 15 คน

- เดือนละ 1-2 ครั้ง 8 คน